

Boekbespreking Vrouwen van 50 op Managementboek.nl door Hilde Veraart-Maas

50 worden. Op dat punt staat nu de babyboomgeneratie waar Louise Boelens zich in dit boek op richt, in het bijzonder hoogopgeleide vrouwen. Generaties moeders voor ons hadden volgens de traditionele rolverdeling geen andere optie dan fulltime moeder en huisvrouw zijn. Als generatie waren we pioniers in de jaren zestig en zeventig. We konden keuzes maken: opleiding, wel/geen/laat kinderen, wel/geen/meer dan één partner, wel of niet (mede)kostwinner, veel of weinig zorgtaken. We hadden de regie over ons eigen leven: werken aan onszelf en onze eigen ambities, economische onafhankelijkheid en eigenwaarde.

Nu zijn we weer pioniers: wat maken we ervan nu we afscheid nemen van onze jeugd? Wat doen we met onze nieuwe vrijheid, ons lef, onze lust en nieuwe ambities? En ja, u leest het goed: anders dan bij andere recensies spreek ik over 'we' en 'ons'. Ik reken mijzelf tot de doelgroep.

Louise Boelens, psycholoog en jurist, onderzoekt wat vrouwen van vijftig zo sterk maakt. Op basis van interviews heeft zij vragen geformuleerd en per e-mail verspreid. Het sneeuwbaaleffect leidde tot ruim 130 reacties. Die informatie wordt aangevuld met literatuurstudie en gesprekken met deskundigen. Het geheel is samengebracht in 'Vrouwen van 50'.

Vijftig worden, is erger dan 50+ zijn. Dat heeft te maken met de beelden die we hebben van die magische grens: het voelt aan als 'het begin van de definitieve

teloorgang'. Met 50 ben je echt oud, is je uiterlijk verval niet meer te corrigeren, ben je maatschappelijk uitgespeeld en hoor je tot 'de oude hap'. Rond die magische grens van 50 zijn we nog vitaal. We hebben geïncasseerd: we hebben te maken (gehad) met geleidelijke onthechting, zorg om partners of familie, veranderende rollen, relaties en verwachtingen, teleurstellingen, afscheid en verlies van dierbaren.

We weten wat melancholie is en hebben geleerd om te relativiseren. Dat alles heeft zelfbewustzijn, empathie en veranderingsvaardigheid sterk ontwikkeld. Wat niet wil zeggen dat we ons allemaal bevrijd hebben van stress en psychische vermoeidheid. Want de factoren daarvan liggen doorgaans in financiële zorgen, een slechte balans tussen werk en privé of in gebrek aan regelmogelijkheden in het werk. Maar daarin onderscheiden we ons niet van jongeren. Nu spelen thema's een rol die te maken hebben met vergankelijkheid en het besef van eindigheid. Hoe lang ben ik nog fit? Aantrekkelijk? Ben ik binnenkort ook een probleemgeval: zo'n stagnerende oudere? Word ik dan links en rechts gepasseerd? Kan (of wil!) ik dan nog mee in de ratrace? Of wordt onze vernieuwde ambitie juist gewaardeerd?

We zitten boordevol energie en verwachtingen, maar zijn tegelijkertijd bang om afgeserveerd te worden.

Het is voor veel vrouwen een fase van transformatie, van kracht en persoonlijke groei. Er groeit een 'nu-of-nooit'-gevoel. Binnen partnerrelaties wordt de balans

opgemaakt in geven en nemen. Er wordt zo nodig schoon schip gemaakt, onaffe zaken uit het verleden worden aangepakt. Het zorgen voor anderen en de drang om de lieve vrede te bewaren zet zich om in nieuwsgierigheid, zelfvertrouwen en een sterker non-conformisme: uitkomen voor je eigen mening of behoeften. Wat anderen van je vinden, is minder belangrijk geworden. Dit houdt overigens niet in dat de zorgverantwoordelijkheid voor kinderen en ouders ophoudt. Wel verandert de relatie met hen.

Toegegeven: door de kwalitatieve onderzoeksopzet zijn de uitkomsten niet representatief. Er wordt soms gegeneraliseerd, want persoonlijke groei is natuurlijk niet alleen aan deze fase gebonden. Desondanks biedt het boek een schat aan informatie. Boelens verwijst bovendien naar onderzoek dat bevestigt dat hoogopgeleide werkende vrouwen zich blijven ontwikkelen, in tegenstelling tot de lang heersende opvattingen. Aanvullend onderzoek toont bovendien aan dat ditzelfde geldt voor vrouwen én mannen, ook in de arbeidsklasse. (Dit is overigens niet het eerste onderzoek dat laat zien dat 'ouderen' nog steeds met hun tijd en veranderingen meegaan.)

Hoort dit boek nu tot managementliteratuur? Ik zeg volmondig: ja! De huidige arbeidsmarkt is krap. Vergrijzing, leeftijdsbewust beleid en langer doorwerken zijn actuele thema's. Toch blijven de meeste werkgevers vissen in dezelfde kleine vijver. 'Desnoods kopen we ze weg', las ik onlangs. Nog te vaak domineert het beeld dat 'ouderen' -wie dat ook mogen zijn- stilstaan, niet meer mee kunnen, of erger nog, niet meer mee willen komen met de snelle

veranderingen. Daarom hoop ik van harte dat veel werkgevers, vooral managers, HR-managers en recruiters, dit boek zullen lezen. Het zal menig vooroordeel jegens 50+ers bijstellen. Wij hebben onszelf nog lang niet afgeschreven, integendeel!

Louise Boelens schrijft prettig en openhartig vanuit zichzelf. In 'Vrouwen van 50' slaagt ze erin de lezer mee te nemen in de ervaringen van zichzelf en vele anderen. Daarnaast geeft ze een schat aan aanvullende informatie mee.

Ik hoop op het vervolg: 'Mannen van 50'.
Drs. Hilde Veraart-Maas, organisatiesocioloog, is zelfstandig HRM-adviseur, trainer en (team)coach. Zij is RegisterCoach© NOBCO. In 2001 verscheen haar eerste boek 'Werken aan Deeltijd', dat nog altijd als een standaardwerk op het gebied van deeltijdwerk en bedrijfscultuur wordt beschouwd. In 2006 verscheen 'Socratisch Coachen' dat in 2007 genomineerd werd voor de GIDS prijs voor het beste HR-boek. In 2009 werd, op veler verzoek, de Waaier Socratisch Coachen uitgebracht. In 2010 volgde 'Jezelf Socratisch Coachen', waarin zij laat zien hoe je kunt leren om met goede vragen de antwoorden in jezelf te vinden, ook zonder externe coach. Zij is te bereiken op www.socratischcoachen.nl of www.veraart.org.